

Τοῦ Μουσούρου εὔρηται ἐπιγράμματα εἰς τὸ ὑπὸ "Αλδου Dictionarium Graecum 1497—εἰς τὸ ὑπὸ Καλλέργη Μέγα ἐτυμολογικόν—δύο εἰς τιμὴν τῆς Ἡρώδης καὶ Λεάνδρου, καὶ τοῦ ποιητοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ Μουσαίου (1517) (1). Ἐπιστολὴ δὲ ἰταλιστὶ ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Συλλογῇ τοῦ Πίνου.

Ὁ Παῦλος Ἰόβιος ἔγραψεν ἔπαινον τοῦ Μουσούρου δημοσιευθέντα σὺν τῇ εἰκόνι αὐτοῦ (2).

Νικόλαος (3) Τομαῖος.

Ἐγεννήθη τῷ 1456 ἐν Βενετία ἐκ γονέων Ἡπειρωτῶν. Μετὰ τὴν ἐν Βενετία ἐκπαίδευσίν του μετέβη εἰς Φλωρεντίαν πρὸς τελειοτέραν κατάρτισιν. Γνωόμενος μαθητὴς Δημητρίου Χαλκοκονδύλου, κατέγινεν ἰδίως εἰς ἐμβριθεῖς μελέτας τῶν συγγραμμάτων τῶν φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος, καὶ νέος ἤδη ἐξέδωκε τὴν πρώτην λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ τε Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Πλάτωνος. Πεπροικισμένος μὲ νοῦν γόνιμον καὶ εὐρείας γνώσεις, φιλοσοφικὰς τε καὶ φιλολογικὰς, προσεκληθὴς ὡς καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Παταβίου. Ἐδίδασκεν ἐκεῖ πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, καὶ ἐμόρφωσε πλῆθος ἐπιφανῶν ὁμιλητῶν διαχύσας ἐφ' ὅλων διὰ τε τῶν παραδόσεων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς ὅλους τοὺς θυσαυροὺς τῆς ἀρχαιότητος. Ἔσχεν ὁμοίως τὴν δόξαν πρῶτος νὰ καταδείξῃ τὸν Ἀριστοτέλη ἐν ὄλῳ τῷ παρθενικῷ αὐτοῦ μεγαλείῳ, ἀποβαλὼν πᾶν τὸ ἐν αὐτῷ ὀνηεῖον τῶν Ἀράβων καὶ σχολαστικῶν ὑπομνηματιστῶν, χωρὶς ὅμως νὰ διχασύρῃ καὶ τὸν Πλάτωνα ἀντὶ νὰ δείξῃ ἀποκλειστικὴν συμπάθειαν, ὡς τότε ἦτο συρμός, πρὸς ἓνα τῶν δύο μεγάλων φιλοσόφων, ὁ Τομαῖος ἐκτιμῶν ἐξ ἴσου ἀμφοτέρους, συνεκέρασε πᾶν τὸ ἐν αὐτοῖς καλόν, καταδεικνύων καὶ διὰ κριτικῆς ὑψηλῆς τὰς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας, τὰς ὁποίας οἱ προγενέστεροι σχολιασταὶ ἐκ πνεύματος μονομεροῦς συμπαθείας τερατωδῶς εἶχον παραμυρρῶσει.

Ἡ διαγωγὴ τοῦ σοφοῦ Ἡπειρώτου ὑπῆρξεν ἀπαρεγκλίτως ἐπαξία τῆς ἐπιστήμης του, τὰ δὲ ἤθη αὐτοῦ ἤθη ἀληθοῦς φιλοσόφου.

(1) Κατὰ Νικόλαον Παπαδόπουλον (Histor. Gymnas. Patavini, σελ. 250) Μιχαὴλ ὁ Μαργούνιος ἐξέδοτο ἐν Συμμίκοις συλλογὴν τῶν ἐπιγραμμάτων καὶ ποιημάτων τοῦ Μουσούρου.

(2) Πηγαί. Iovii Elogium Musuri—Papadopoli, Histor. Gym. Patav. lib. III—Hodius—Boernerus—Zeltner, Theatr. vir. erudit.—Bayle—Reusner—Weiss, Biogr. Univer. tom. XXX.—Phil. Munckerus, Vita Musuri—Gyraldis de poetis sui temperis tom. II—Erasmii, Ciceronianus.

(3) Κατ' ἀναγκασματισμὸν Λαόνικος.